

ÜNİVERSİTE TERCİHİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK AMPİRİK BİR ÇALIŞMA: ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ ¹

Öğr. Gör. Ali ŞİMŞEK ²

Öğr. Gör. Mustafa Erhan TÜRKÖĞLU ³

Dr. Öğr. Üyesi Ercan KÜÇÜKEŞMEN ⁴

ÖZET

Bu çalışmada, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesindeki önlisans öğrencilerin üniversite tercih etme nedenlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu üniversitedeki öğrencilerin üniversite tercih etme nedenleri üzerine daha önce bir araştırma yapılmamış olması, bu çalışmanın önemli bir noktasıdır. Bu çalışmada tesadüfü olmayan örnekleme yöntemlerinden kolayda örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Gerekli verilerin elde edilmesinde anket tekniği uygulanmıştır. Çalışmanın evrenini, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesine bağlı meslek yüksekokullundaki önlisans öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma için hazırlanan anketler önlisans öğrencilerinin eğitim aldıkları birimlere gönderilerek elektronik ortamda uygulanmıştır. Altı meslek yüksekokulundaki toplam 643 öğrenciden elde edilen veriler, “Microsoft Excel 2010” programına aktarılarak düzenlenmiş ve “Statistical Package for the Social Science 22.0” programında uygun analizler yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda altı boyut elde edilmiştir. Öğrencilerin bazı betimsel özellikleri ile üniversite tercihini etkileyen boyutların bazıları arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tercih, Üniversite Tercihi, Meslek Yüksekokulu, Önlisans Öğrencileri

AN AMPIRICAL STUDY FOR DETERMINING THE FACTORS AFFECTING THE CHILDREN'S CHOICE: THE CASE STUDY OF ISPARTA APPLIED SCIENCES UNIVERSITY

ABSTRACT

In this study, it is aimed to determine the reasons of preference of associate degree students in Isparta University of Applied Sciences. The fact that there is no previous research on the reasons for the preference of the students in this university is an important point of this study. In this study, sampling method was preferred from random sampling methods. Questionnaire technique was used to obtain the required data. The universe of the study consists of associate degree students in the Vocational School of Applied Sciences of Isparta University. The questionnaires prepared for the research were sent to the units where the undergraduate students were educated and applied in electronic environment. The data obtained from 643 students in six vocational schools were transferred by “Microsoft Excel 2010” program and the appropriate analysis was done in the “Statistical Package for the Social Science 22.0” program. As a result of the study, six dimensions were obtained. There were significant differences between some descriptive characteristics of students and some of the dimensions affecting university preference.

Keywords: Preference, University Preference, Vocational School, Associate Degree Students

¹ Bu Makale 27-29 Nisan 2019 tarihleri arasında Kemer-Antalya’da düzenlenen ASEAD 5. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu’nda sunulan bildiriden geliştirilmiştir.

² Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Isparta MYO, alisimsek@isparta.edu.tr

³ Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Isparta MYO, mustafaturkoglu@isparta.edu.tr

⁴ Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Isparta MYO, ercankucukesmen@isparta.edu.tr

GİRİŞ

İnsanlar, hayatları süresince birden fazla karar vermek zorunda ve bu kararları verirken seçim yapmaları gerekmektedir. Bu seçimler arasında en önemlisi olarak üniversitenin belirlenmesi gösterilmektedir (Özgüven, 2011: 279; Kuzu, Sıvacı ve Kuzu, 2018: 129). Meslek, insanların hayatlarındaki belirli bir dönemde meşguliyet olduğu ve bu meşguliyet sonucu geçimini sağladığı alandır. Son yıllarda mesleklerin hızla değiştiği görülmektedir. Meslek tercihi yapacak olan bireylerin, yeteneklerini, becerilerini, yetilerini, ilgilerini, çevresel faktörleri, ailelerini, imkânlarını, olanaklarını ve ekonomi vb. gibi durumlarını göz önünde bulundurmaları gerekmektedir. Çünkü kişinin isteyerek ve severek yaptığı bir meslek, onun başarısını ve mutluluğunu pozitif yönde etkilemektedir (Yılmaz, 2012: 23).

Üniversitelerin tercih süreci son yıllarda önemli bir konu haline dönüşmüş ve bu durum hem öğrencileri ve ailelerini hem de üniversiteleri yakından ilgilendiren bir durum oluşturmuştur (Üstün, 2014: 13). Öğrencilerin bir üniversiteyi neden tercih ettiklerini ve karar alma sürecinde belirleyici faktörlerinin stratejilerini tasarımları konusunda net bir anlayışta olmaları gerekmektedir (Tamtekin Aydın ve Bayır, 2016: 1148). Üniversiteler faaliyetlerini dinamik bir ortamda sürdürmek durumundadır. Dolayısıyla üniversitelerin içlerinde buldukları iç ve dış çevre faktörleri devamlı bir şekilde değişiklik göstermekte ve gelişmektedir. Değişim, insanoğlunun varlığı boyunca olmuştur, ancak son dönemlerde olduğu kadar hızlı ve kapsamlı olduğu görülmemiştir. Plansız ortaya çıkan hem içsel hem de dışsal değişikliklerin yaşandığı bir dönemin veya ortamın yönetilmesinde zorluklar görülmektedir. Bu yüzden üniversitelerin, hem içsel hem de dışsal değişimlere karşı her zaman hazırlıklı olmaları gerekmektedir (Öztürk, 2011: 24). Türkiye'deki üniversitelerin son yıllarda hızla artması, üniversiteler arası bir rekabet ortamının doğmasına neden olmuştur. Bu rekabet ortamında üniversiteler, öğrenci sayılarını ve niteliklerini artırabilmek için tanıtım araçlarına yönelmektedirler (Doğan ve Türkmen, 2018: 51).

Araştırmanın temel sorunun açıklanabilmesi için bu çalışmanın neden yapıldığının net bir şekilde ortaya konulması gerekmektedir. Literatür taraması incelendiğinde “**üniversite tercihi**” konusunda birçok çalışma yapıldığı görülmektedir. Literatürde **üniversite tercihi** konusu ile ilgili yapılmış çalışmalar bulunmaktadır (Oosterbeek, Groot ve Hartog, 1992: 293-309; Menon, Saiti ve Socratous, 2007: 705-721; Hagel ve Shaw, 2010: 161-182; Akar, 2012: 97-120; Yıldız, 2014: 108-119; Munisamy, Jaafar ve Nagaraj, 2014: 451-462; Karacabey, Boyacı ve Özdemir, 2016: 38-54; Tamtekin Aydın ve Bayır, 2016:1147-1169; Donnelly ve Evans, 2016: 74-92; Kalimullin ve Dobrotvorskaya, 2016: 6025-6040; Polat ve Arslan, 2017: 94-104; Bartkute, 2017: 173-187; Sheng, 2017: 721-737; İlhan, Ataman, Uğurlu ve Yurdunkulu, 2018: 199-216; Le, Robinson ve Dobebe, 2019a: 1-11; Le, Dobebe ve Robinson, 2019b: 18-34; Kurnaz, 2019: 623-638). Ayrıca üniversite tercihi ile **İnternet ortamında bilgi edinme** (Hemsley-Brown, 2012: 1005-1022), **konum** (Suhonen, 2013: 465-478), **sosyal ağlar** (Slack, Mangan, Hughes ve Davies, 2014: 204-223; Greenacre, Freeman, Cong ve Chapman, 2014: 40-48), **finansal kriz** (Cattaneo, Horta, Malighetti, Meoli ve Paleri, 2017: 775-798), **doküman analizi** (Hemsley-Brown ve Oplatka, 2015: 254-274) ve **tavsiye** (Gencer, 2012: 78-85) gibi konularının beraber incelendiği görülmektedir. Üniversite tercihi konusu işlenirken araştırmalarda farklı örneklem (lise, önlisans, lisans, yüksek lisans ve mezun) ve farklı kriterlerin seçildiği görülmektedir. Araştırmanın uygulandığı örneklem olarak genellikle lisans öğrencileri seçilmiştir. Araştırmada kullanılan kriterlerin ise birbirinden farklı olduğu görülmektedir. Bunun nedeni olarak ise çalışmaların farklı bölge ve yapıdaki öğrencilere uygulanması olarak görülmektedir.

Bu çalışmada, üniversiteyi tercih etmiş öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteyi seçme veya tercih etme durumunun ortaya konulması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda yapılan bu çalışma üç ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde üniversite tercih durumu hakkında kısa bir bilgi verilmiştir. İkinci bölümde üniversite tercihi ile ilgili rastlanan araştırmalar ve bu araştırmalarda kullanılan kriterler tablo haline getirilerek sunulmuştur. Üçüncü ve son bölümde ise çalışmayla ilgili yapılan analizler yorumlanmıştır.

1. LİTERATÜR TARAMASI

Çalışmanın bu kısmında “üniversite tercihi” ile ilgili rastlanan araştırmalara yer verilmiştir. Rastlanan araştırmalar; literatür taraması (yazar ismi, yıl, örneklem, örneklem sayısı ve sonuç) ve kullanılan kriterler (üniversite tercihini etkileyen etmenler) halinde gruplaştırılarak Tablo 1 ve 2’de gösterilmektedir.

Tablo 1: Literatür Taraması

No	Yazar(lar)	Yıl	Örneklem	Örneklem (Sayı)	Sonuç
1	Oosterbeek vd.	1992	Lisans	769	Lisans öğrencilerine göre daha önceden belirlenmiş olan beş üniversitenin tercihinde önemli olan etmenler; (i) Üniversitedeki öğrencilerin daha yüksek notla mezun olmaları, (ii) Üniversiteden mezun olunca özel sektörde işe girme oranının yüksek olması ve (iii) Üniversitelerdeki bazı bölümlerde uzmanlaşmanın daha önemli ve daha yüksek ücret getirisinin olması şeklindedir.
2	Menon vd.	2007	Lisans	220	(i) Öğrencilere göre üniversite tercihinde; üniversitenin öğrencilere yönelik sundukları veya sunacakları imkânlar, (ii) Öğrencilerin tercih ettiği üniversitenin doğru karar olduğuna inanmaları ve (iii) Öğrencilerin ekonomik durumları etki etmektedir.
3	Hagel ve Shaw	2010	Lisans	552	(i) Öğrenciler üniversite tercihinde en çok üniversitenin “eğitim-öğretim türüne” göre (örgün öğrenim, uzaktan eğitim ve açık öğretim) karar vermektedirler. (ii) Üniversitenin ücreti ve üniversite isminin önem derecesinin eşit olduğu görülmektedir.
4	Akar	2012	Lisans	450	(i) Öğrencilerin en çok önemsedikleri faktörler; “akademik saygınlık”, “üniversitenin coğrafi konumu” ve “üniversiteyle ilgili bilgi edinilen kaynaklar” faktörleri şeklindedir. (ii) Öğrencilerin bazı betimsel özellikleri ile faktörler arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.
5	Gencer	2012	Lise	120	(i) Lise öğrencilerinin üniversite tercihi yaparken dikkat ettikleri unsurlar belirlenmiştir. (ii) Lise öğrencilerinin üniversite tercihlerinde aileleri, danışmanları ve okudukları lise türü önem göstermektedir.
6	Hemsley-Brown	2012	Lisans	60	(i) Bu çalışmada, uluslararası öğrencilerin İngilizce eğitim veren üniversitelerin tercihinde dikkat ettikleri etmenlerin üniversitelerin web sitelerinin incelenerek belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, 2005 ve 2008 yıllarındaki iki farklı grubun dikkat ettikleri etmenler belirlenmeye çalışılmıştır.
7	Suhonen	2013	Üniversite	10	(i) Metropol alanlarda bulunan üniversiteler ile diğer bölgelerde bulunan üniversitelerin tercih edilmesinde, “bölgenin sunmuş olduğu iş imkânı” ve “kazanç miktarı” açısından bir farklılık oluşturmamakta ve (ii) Tüm bölgelerde okuyan öğrencilerin mezun olduktan sonra kalma niyetinde oldukları vurgulanmaktadır.
8	Yıldız	2014	Lisans	1	(i) Üniversite tercihi edecek olan öğrenci için; “yaşam koşulları”, “şehre olan ulaşım olanakları”, “aileye yakınlık”, “iş olanaklarına yakınlık” ve “barınma olanakları” kriterleri büyük önem taşımaktadır.
9	Munisamy vd.	2014	Lisans	880	(i) Öğrencilerin üniversite tercihinde öncelikle dikkat ettikleri etmenler; “üniversitenin saygınlığı” ve “ücretinin düşüklüğü” şeklindedir. (ii) Öğrenciler üniversite tercihinde; “eğitim kalitesi”, “mezuniyet sonrası sunduğu iş imkânı” ve “arkadaş çevresi” gibi etmenlere dikkat etmektedirler.
10	Slack vd.	2014	Lise ve Lisans	1544	(i) Öğrencilerin okul tercihinde ve üniversiteye devam ederken bilgi edinme etmeninde en çok tercih ettikleri yolun çevrimiçi sosyal ağlardaki yorumlar olduğu ve (ii) Kurumların kendi sitelerinde yayınlamış oldukları haberlere ve bilgilere fazla itibar etmedikleri vurgulanmaktadır.
11	Greenacre vd.	2014	-	-	(i) Öğrenciler, üniversitelerin tercihi için sosyal ağlardan bilgi edinmeyi (şehir ve üniversite içi durumları) tercih etmekte, (ii) Bu bilgileri genellikle yaştlarının yoğunlukla bulunduğu sosyal ağları tercih etmektedirler.
12	Hemsley-Brown ve Oplatka	2015	-	-	(i) 1992-2013 yılları arasında yükseköğrenim tercihiyle ilgili yapılmış olan 75 araştırmanın doküman analizi yapılmış ve (ii) Elde edilen bilgiler; hem öğrenci hem kurum hem de öğrenci ve kurumu ilgilendiren etmenler gruplandırılmıştır.

No	Yazar(lar)	Yıl	Örneklem	Örneklem (Sayı)	Sonuç
13	Karacabey vd.	2016	Lisans	20	(i) Öğrencilerin üniversite tercihinde veya tercih edilen üniversiteye devam etmelerinde, “saygınlık, üniversite ve şehrin imkân ve olanakları, ilişki ve akademik kadronun kalitesi” faktörleri önem arz etmektedir.
14	Tamtekin Aydın ve Bayır	2016	Lisans	510	(i) İstanbul ilindeki üniversitelerin tercihinde etkili olabilecek 13 kriter belirlenerek betimsel özellikler ile arasındaki anlamlı farklılıklar araştırılmış ve sonuçları yorumlanmıştır.
15	Donnelly ve Evans	2016	-	-	(i) Öğrencilerin üniversite tercihinde üniversitenin durumunun (devlet ve vakıf üniversiteleri) ve bölümlerinin (üniversite- alan karşılaştırılması) farklılaşmasına göre yapılan çalışmalar incelenmiş ve (ii) İncelenen çalışmalar sonucunda, öğrencilerin tercihinde sosyal statünün önemsiz olduğu vurgulanmaktadır.
16	Kalimullin ve Dobrotvorskaya	2016	Lisans	1515	(i) Öğrencilerin üniversite tercihinde “eğitim kalitesi” ve “sosyo-psikolojik” etmenlerin önemli olduğu vurgulanmakta ve (ii) Öğrencilerin üniversiteyi tercihinde etkili olacağı düşünülen bir model önerilmektedir.
17	Polat ve Arslan	2017	Lisans ve Lisansüstü	228	(i) Uluslararası öğrencilerin üniversite tercihinde en çok dikkat ettikleri kriterin “akademik etmenler” olduğu vurgulanmaktadır. Sırasıyla diğer kriter ise; “ekonomik”, “bireysel” ve “sosyal etmenler” şeklinde sıralanmaktadır.
18	Bartkute	2017	Lisans ve Mezun	445	(i) Öğrencilerin üniversite tercihi değerlendirmesini “Tüketici Değerleri Boyutları” temelinde yapıldığında; Öğrencilerin cinsiyetleri ile “sosyal” ve “epistemik değerleri” arasında ve (ii) Öğrencilerin lisans veya mezun olma durumu ile üniversitenin saygınlığı arasında anlamlı bir fark vardır.
19	Cattaneo vd.	2017	Lisans	-	(i) 2008 yılında yaşanmış olan ekonomik krizin üniversite tercihinin öğrencilerin cinsiyetleri açısından etkileri incelendiğinde; (ii) Erkek öğrencilerin kriz yaşandıktan sonra piyasada kalıcı olmaya yönelik olarak kariyer hedefli bir eğilim gösterdikleri, (iii) Kız öğrencilerin kriz sonrası öncesine göre eğitime yönelik bir eğilim gösterdikleri vurgulanmaktadır.
20	Sheng	2017	Lise	47	(i) Öğrencilerin üniversite tercihi kararları ile “cinsiyet”, “ailesinin eğitim durumu”, “ailesinin mesleği” ve “ailesinin gelir durumu” etmenleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. (ii) Sonuç olarak; hane geliri yüksek olanların en iyi üniversitelere girme olasılığının daha yüksek olduğu elde edilmiştir.
21	İlhan vd.	2018	Lisans	630	(i) Öğrencilerin üniversite tercihinde en önemli gördükleri etmenlerin “gelecek kariyer beklentileri” ve “üniversitelerin eğitim kalitesi ve popülerliği” olduğu ve (ii) Üniversite sınavından yüksek puan alan öğrencilerin bu etmenleri fazla dikkate almadıkları görülmektedir.
22	Le vd.	2019a	Lisans	509	(i) Bu çalışmada, Ulusal ve uluslararası alanda eğitim gören üniversite öğrencilerinin üniversite tercihini etkileyen etmenlerin ve bu etmenlere nelerin etki ettiğinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. (ii) Öğrencilere göre üniversite tercihinde etki eden en önemli etmen “mezuniyet sonrası iş imkânı sunması” ve (iii) Öğrencilerde bu algının oluşmasında aile ve sosyal medya kullanımının büyük bir payı bulunmaktadır.
23	Le vd.	2019b	Lisans ve Mezun	865	(i) Bu çalışmada, öğrencilerin üniversite tercihi için bazı çevrimiçi sosyal ağları kullandıkları, bu ağlarda bazı kriterlere yönelik bilgiler topladıkları ve bu bilgilerin analiziyle ilgili daha önce bir çalışma yapılmadığı vurgulanmaktadır. (ii) Öğrencilerin sordukları sorular ve cevaplar analiz edildiğinde beş temel etmen belirlenmiş ve (iii) En önemli görülen etmenlerin “mezuniyet derecesi” ve “ders içerikleri” olduğu görülmektedir.
24	Kurnaz	2019	Önlisans ve Lisans	1213	(i) Öğrencilerin üniversite tercihinde etkili olan etmenler belirlenmiş ve öğrencilerin betimsel özellikleri ile bu etmenler arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2. Üniversite Tercih Konusunda Kullanılan Kriterlerin Derlenmesi

No	Yazar(lar)	Yıl	Kriterler												
			Saygınlık	Konum	Kampüs	İmkân	Bilgi	Ekonomi	Eğitim Kalitesi	Sosyal Olanaklar	Arkadaş Çevresi	İnanma	Ücret	Güven	Kariyer Beklentisi
1	Oosterbeek vd.	1992	+	+	+	+	+				+	+			
2	Menon vd.	2007	+			+	+	+					+		+
3	Hagel ve Shaw	2010	+							+				+	
4	Akar	2012	+	+	+	+	+	+							
5	Gencer	2012					+					+			
6	Hemsley-Brown	2012					+								
7	Suhonen	2013		+											
8	Greenacre vd.	2014	+	+						+					
9	Munisamy vd.	2014	+	+	+	+	+					+		+	
10	Slack vd.	2014					+								
11	Yıldız	2014	+	+	+	+				+					
12	Tamtekin Aydın ve Bayar	2016	+	+	+	+		+		+	+			+	
13	Donnelly ve Evans	2016	+		+					+					
14	Kalimullin ve Dobrotvorskaya	2016	+							+					
15	Karacabey vd.	2016	+	+	+	+				+					
16	Barkute	2017	+		+	+	+	+			+	+		+	
17	Cattaneo vd.	2017						+							
18	Polat ve Arslan	2017	+		+	+		+			+				
19	Sheng	2017						+							
20	İlhan vd.	2018	+	+	+		+			+		+			+
21	Kurnaz	2019	+	+	+		+	+			+	+			+
22	Le vd.	2019a	+	+	+	+	+			+	+			+	+
23	Le vd.	2019b	+	+	+	+				+	+				+
Toplam			17	12	13	11	11	8	10	7	6	1	5	1	4

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın amacı, verilerin güvenilirliği ve geçerliliği ile verilerin faktör analizi sonuçları hakkında bilgi verilmektedir. Bu çalışmada temel olarak, önlisans öğrencilerinin “üniversite tercihini etkileyen etmenlerin” belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın evreni olarak, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi bünyesindeki on yedi meslek yüksekokulunda 2018-2019 bahar yarıyılında eğitim gören 30,110 önlisans öğrencisini kapsamaktadır. Örneklem olarak ise; altı meslek yüksekokulundaki (Aksu, Gönen, Isparta, Senirkent, Yalvaç ve Yenişarbademli Meslek Yüksekokulları) öğrenciler belirlenmiştir. Araştırma için genel alternatif hipotez “**H_A**: Öğrencilerin betimsel özellikleri, genel özellikleri ve tercih dağılımı ile üniversite tercihini etkileyen boyutlar arasında anlamlı bir farklılık vardır” şeklindedir. Belirlenen alt hipotezler ise aşağıda belirtilmektedir. Bunlar:

H_{A1}: Öğrencilerin tercih ettikleri meslek yüksekokulları ile üniversite tercihini etkileyen boyutlar (saygınlık, konum, kampüs, imkân, bilgi ve ekonomi) arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{A2}: Öğrencilerin tercih ettikleri bölümler ile üniversite tercihini etkileyen boyutlar (saygınlık, konum, kampüs, imkân, bilgi ve ekonomi) arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{A3}: Öğrencilerin yaş aralıkları ile üniversite tercihini etkileyen boyutlar (saygınlık, konum, kampüs, imkân, bilgi ve ekonomi) arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{A4}: Öğrencilerin cinsiyetleri ile üniversite tercihini etkileyen boyutlar (saygınlık, konum, kampüs, imkân, bilgi ve ekonomi) arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{A5}: Öğrencilerin sınıfları ile üniversite tercihini etkileyen boyutlar (saygınlık, konum, kampüs, imkân, bilgi ve ekonomi) arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{A6}: Öğrencilerin öğrenim durumu ile üniversite tercihini etkileyen boyutlar (saygınlık, konum, kampüs, imkân, bilgi ve ekonomi) arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{A7}: Öğrencilerin mezun oldukları lise ile üniversite tercihini etkileyen boyutlar (saygınlık, konum, kampüs, imkân, bilgi ve ekonomi) arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{A8}: Öğrencilerin yaşadıkları bölge ile üniversite tercihini etkileyen boyutlar (saygınlık, konum, kampüs, imkân, bilgi ve ekonomi) arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{A9}: Öğrencilerin yaşadıkları yer ile üniversite tercihini etkileyen boyutlar (saygınlık, konum, kampüs, imkân, bilgi ve ekonomi) arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{A10}: Öğrencilerin ikamet ettikleri mekân ile üniversite tercihini etkileyen boyutlar (saygınlık, konum, kampüs, imkân, bilgi ve ekonomi) arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Araştırmanın yöntemi olarak “betimsel yöntem” ve örnekleme yöntemi olarak da “tesadüf olmayan örnekleme yöntemlerinden olan kolayda örnekleme yöntemi” belirlenmiştir. Araştırma için anketler öğrencilere elektronik ortamda 4 Mart-29 Mart 2019 tarihleri arasında uygulanmıştır. Önlisans öğrencilerine yöneltilen soru ve içeriğinin oluşturulmasında Akar’ın (2012: 97-120) ve Kurnaz’ın (2019: 623-638) çalışmalarından yararlanılmıştır.

Anket iki ana bölümden oluşmaktadır. Birinci grup sorularda; üniversite tercihini etkileyen etmenlerin belirlenmesine yönelik 27 ifade yer almaktadır. Sorularda beşli likert ölçek tercih edilmiştir. Her bir ifade 1’den 5’e kadar kodlanmıştır. Kodlanan ifadeler; “kesinlikle katılmıyorum” ve “kesinlikle katılıyorum” aralığındadır. İkinci grup sorular 13 tane olup; öğrencilerin betimsel özellikleri (meslek yüksekokulu, bölüm, yaş, cinsiyet ve öğrenim durumu), genel özellikleri (lise, ikamet edilen bölge, yer ve mekân) ve tercih dağılımı (giriş sayısı, tercih sırası ve aile bireylerinin üniversite eğitim durumu) ile ilgilidir.

Anketlerden elde edilen veriler araştırmanın amacına ve niteliğine uygun olarak gözden geçirilmiştir. Elektronik ortamdan elde edilen anket formlarının hepsi (643) değerlendirmeye uygun bulunmuştur. Elde edilen veriler, “Microsoft Excel 2010” programında kodlanarak “SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 21.0” programına aktarılmış ve bu programda uygun analizler (**frekans, ortalama, standart sapma, Mann Whitney U ve Kruskal Wallis-H**) yapılarak sonuçlar değerlendirilmiştir.

Araştırma için anket tekniği ile elde edilen verilerin; güvenilir, tesadüfi ve tutarlı olup olmadığı incelenmiştir. Güvenirlilik analizi sonucu elde edilen Cranbach’s Alpha’nın (güvenirlilik katsayı değeri- α) 0,80’in üzerinde çıkması durumunda, verilerin yüksek derecede güvenilir olduğu kabul edilmektedir (Tanrıoğen, 2012: 176; Bapur, 2014: 95). Anketteki verilerin güvenilirliği için ön test yapılmış ve güvenirlilik katsayı değeri 0,879 çıkmıştır (**n=67 için $\alpha=0,879$; k=40**). Daha sonra ise tüm verilere güvenirlilik analizi yapılmış ve elde edilen değer ön test değerinin de üstünde çıkmıştır (**n=643 için $\alpha=0,936$; k=40**). Güvenirlilik analizi sonucu elde edilen tüm verilerin “**yüksek derecede güvenilir**” olduğu sonucuna ulaşılmıştır (**n=643 için $\alpha=0,970$; k=27**). Tablo 3’de üniversite tercihini etkileyen unsurların faktör analizi sonucu elde edilen açıklanan toplam varyans değerleri gösterilmektedir.

Tablo 3: Üniversite Tercihini Etkileyen Faktörlerin Açıklanan Toplam Varyans Değerleri

Başlangıç Öz Değerleri			
Faktörler	Toplam Öz Değer	Faktörlerin Varyansa Katkısı (%)	Birikimli (%)
Saygınlık	15,462	57,267	57,267
Konum	1,329	4,921	62,189
Kampüs	1,269	4,698	66,887
İmkân	0,903	3,344	70,231
Bilgi	0,758	2,806	73,037
Ekonomi	0,714	2,644	75,681

Tüm ifadelerin; saygınlık faktörü %57,28’ini, konum faktörü %4,92’sini, kampüs faktörü % 4,70’ini, imkân faktörü %3,34’ünü, bilgi faktörü %2,81’ini ve ekonomi faktörü %2,64’ünü açıklamaktadır. Faktörlerin açıklanan toplam varyans değerlerine bakıldığında tüm ifadelerin %75,68’ini açıkladığı görülmektedir. Tablo 4’de üniversite tercihini etkileyen ifadelerin faktör analizi sonucu gösterilmektedir.

Tablo 4: Üniversite Tercihini Etkileyen İfadelerin Faktör Analizi Sonuçları

İfadeler	Faktör Yükleri					
	Saygınlık	Konum	Kampüs	İmkân	Bilgi	Ekonomi
KMO D.	0,843	0,708	0,880	0,880	0,852	0,746
α D.	0,906	0,849	0,917	0,910	0,898	0,842
1. İfade	0,724					
2. ifade	0,797					
3. İfade	0,777					
4. İfade	0,640					
5. İfade		0,881				
6. İfade		0,870				
7. İfade		0,557				
8. İfade		0,549				
9. İfade			0,728			
10. İfade			0,735			
11. İfade			0,704			
12. İfade			0,587			
13. İfade			0,571			
14. İfade				0,482		
15. İfade				0,580		
16. İfade				0,590		
17. İfade				0,679		
18. İfade				0,583		
19. İfade					0,651	
20. İfade					0,713	
21. İfade					0,641	
22. İfade					0,568	
23. İfade					0,493	
24. İfade						0,819
25. İfade						0,584
26. İfade						0,779
27. İfade						0,571
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO Değeri): 0,966						
Approx. Chi-Square (Ki-Kare Değeri): 15179,247						
d: 351 Sig.: 0,000						

Faktör analizi sonucu 27 ifadeden oluşan üniversite tercihiyle ilgili soruların; altı boyuta dönüştüğü ve %75,681’lik bir açıklayıcılığa sahip olduğu görülmektedir (KMO: 0,966; X²: 15179,247; d: 351; p: 0,000). Üniversite tercihiyle ilgili ifadeler bakıldığında; 1-4 arası “saygınlık faktörü”, 5-8 arası “konum faktörü”, 9-13 arası “kampüs faktörü”, 14-18 arası “imkân faktörü”, 19-23 arası “bilgi faktörü” ve 24-27 arası “ekonomi faktörü” şeklinde dağılım göstermektedir.

3. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde öğrencilerin betimsel özellikleri, genel özellikleri, tercih dağılımı ve üniversite tercihi ile ilgili ifadeler vermiş oldukları cevaplar ile ilgili analizlere ve yorumlara yer verilmektedir. Öğrencilerin betimsel özellikleriyle ilgili bilgiler Tablo 5’de gösterilmektedir.

Tablo 5: Öğrencilerin Betimsel Özellikleri

İfadeler		n	%
Meslek Yüksekokulları	Aksu Meslek Yüksekokulu	40	6,2
	Gönen Meslek Yüksekokulu	14	2,2
	Isparta Meslek Yüksekokulu	337	52,4
	Senirkent Meslek Yüksekokulu	145	22,6
	Yalvaç Meslek Yüksekokulu	43	6,7
	Yenişarbademli Meslek Yüksekokulu	64	10,0
Bölümler	Avcılık ve Yaban Hayatı	16	2,5
	Bankacılık ve Sigortacılık	125	19,4
	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	8	1,2
	İnsan Kaynakları Yönetimi	46	7,2
	İnşaat Teknolojisi	13	2,0
	Lojistik	191	29,7
	Ormancılık ve Orman Ürünleri	48	7,5
	Sağlık Kurumları İşletmeciliği	180	28,0
	Yerel Yönetimler	16	2,5
Yaş	18 yaşında	58	9,0
	19 yaşında	135	21,0
	20 yaşında	209	32,5
	21 yaşında	133	20,7
	22 ve üzeri yaşında	108	16,8
	Ortalama (Standart Sapma)	20,32	1,733
Cinsiyet	Kadın	339	52,7
	Erkek	304	47,3
Sınıf	1. Sınıf	346	53,8
	2. Sınıf	297	46,2
Öğrenim Durumu	Normal Öğrenim	412	64,1
	İkinci Öğrenim	231	35,9
Toplam		643	100,0

Araştırmaya katılan öğrencilerin %55,2'si Isparta ve %22,6'sı Senirkent Meslek Yüksekokulunda eğitim görmektedirler. Öğrencilerin % 77,1'i lojistik (%29,7), sağlık kurumları işletmeciliği (%28,0) ile bankacılık ve sigortacılık (%19,4) bölümünü tercih etmişlerdir. Öğrencilerin yaklaşık olarak 20 yaşında (%32,5) olduğu (20,32±1,733) görülmektedir. Araştırmadaki öğrencilerin; %53,8'inin 1. sınıfta, %64,1'inin normal öğrenimde ve %52,7'sinin kadın olarak dağılım göstermektedirler. Öğrencilerin genel özellikleriyle ilgili bilgiler Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6: Öğrencilerin Genel Özellikleri

İfadeler		n	%
Öğrenim Görmüş Olduğunuz Lise	Anadolu Lisesi	269	41,8
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	216	33,6
	Çok Programlı Anadolu Lisesi	31	4,8
	Sosyal Bilimler Lisesi	127	19,8
İkamet Edilen Bölge	Akdemiz Bölgesi	330	51,3
	Doğu Anadolu Bölgesi	11	1,7
	Ege Bölgesi	141	21,9
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	17	2,6
	İç Anadolu Bölgesi	78	12,1
	Karadeniz Bölgesi	17	2,6
	Marmara Bölgesi	49	7,6

İfadeler		n	%
İkamet Edilen Yer	İl	244	37,9
	İlçe	275	42,8
	Kasaba/Köy	124	19,3
İkamet Edilen Yer (Mekân)	Ailenin Yanında	103	16,0
	Ev (Öğrenci)	230	35,8
	Apart Otel	111	17,3
	Devlet Yurdu	100	15,6
	Özel Yurt	99	15,4
Toplam		643	100,0

Önlisans öğrencilerinin %41,8'inin Anadolu Lisesi ve %33,6'sının Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi mezunudur. Isparta ve ilçelerini tercih edenlerin %51,3'ünün Akdeniz Bölgesi ve %21,9'unun Ege Bölgesinde olduğu görülmektedir. En az tercih edenler ise Doğu Anadolu (%1,7), Güneydoğu Anadolu (%2,6) ve Karadeniz Bölgesindedir (%2,6). Öğrencilerin birçoğunun il (%37,9) ve ilçede (%42,8) ikamet ettiği görülmektedir. Öğrencilerin genellikle (%35,8) kendilerinin ev tuttıkları ve diğer kalma seçeneklerinin de (%15) homojen dağılmaktadır. Tablo 7'de öğrencilerin genel özellikleriyle ilgili bilgiler gösterilmektedir.

Tablo 7: Öğrencilerin Tercihlerinin Dağılımı

İfadeler		n	%
Üniversite Sınavına Giriş Sayısı	1	294	45,7
	2	268	41,7
	3	68	10,6
	4 ve üzeri	13	2,0
	Ortalama (Standart Sapma)	1,69	0,740
Tercih Sırası	Birinci	199	30,9
	İkinci	72	11,2
	Üçüncü	43	6,7
	Dördüncü	40	6,2
	Beşinci	53	8,2
	Altıncı ve üzeri	236	36,8
	Ortalama (Standart Sapma)	5,90	6,290
Daha Önce Eğitim Almış Bir Aile Bireyi	Evet	333	51,8
	Hayır	310	48,2
Toplam		643	100,0

Öğrencilerin yarısına yakınının; ilk sınava girişinde üniversiteyi kazandıkları (%45,7; $x \square 2$), Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi'ni ilk üç tercih listesine yazdıkları (%48,8; $x \square 6$) ve ailelerinde herhangi bir bireyin daha önce üniversite eğitimi aldığı (%51,8) görülmektedir. Tablo 8'de üniversiteyi tercih etme nedenleri ile ilgili ifadelerin ortalama ve standart sapma değerleri gösterilmektedir.

Tablo 8: Öğrencilerin Üniversite Tercihini Etkileyen İfadeler İle İlgili Görüşleri

İfadeler	X	Ss
Üniversitenin öğretim kalitesi tercihimde etkili olmuştur.	2,96	1,254
Üniversitenin marka olarak ismi tercihimde etkili olmuştur.	2,98	1,273
Üniversitenin toplumda algılanan akademik saygınlığı tercihimde etkili olmuştur.	3,05	1,250
Üniversitenin mezunlarının iş bulma imkânları tercihimde etkili olmuştur.	2,78	1,221
Saygınlık Boyutu	2,94	1,103

İfadeler	X	Ss
Üniversitenin ailemin ikametgâhına yakınlığı tercihimde etkili olmuştur.	2,66	1,509
Üniversitenin bulunduğu şehirden ailemin ikametgâhına ulaşım imkânları tercihimde etkili olmuştur.	2,74	1,499
Üniversitenin bulunduğu kentte mezuniyet sonrası iş olanaklarının çok olması tercihimde etkili olmuştur.	2,45	1,250
Üniversitenin bulunduğu kentin yaşanılır olduğunu düşünmem tercihimde etkili olmuştur.	2,87	1,377
Konum Boyutu	2,68	1,172
Üniversite kampüsünün fiziksel olanakları (bina, kütüphane, kantin) tercihimde etkili olmuştur.	2,68	1,340
Üniversite kampüsünün sosyal olanakları (eğlence, spor vb..) tercihimde etkili olmuştur.	2,59	1,312
Üniversite kampüsü içinde yurt, pansiyon vb. barınma olanaklarının bulunması tercihimde etkili olmuştur.	2,48	1,321
Üniversite kampüsünün güvenli olması tercihimde etkili olmuştur.	2,72	1,343
Üniversite kampüsünün şehir merkezine yakınlığı tercihimde etkili olmuştur.	2,70	1,415
Üniversitenin kariyer merkezi aracılığıyla mezunlarına iş bulmada yardımcı olması tercihimde etkili olmuştur.	2,67	1,281
Kampüs Boyutu	2,63	1,166
Üniversitenin mezunlarına uluslararası geçerliliği olan diploma eki vermesi tercihimde etkili olmuştur.	2,80	1,282
Üniversitenin öğrencilere staj imkânı sağlaması tercihimde etkili olmuştur.	3,01	1,326
Üniversitenin yurtdışındaki üniversitelerle öğrenci değişimi programlarının bulunması tercihimde etkili olmuştur.	2,66	1,297
Üniversitenin öğrencilere okul içinde part-time iş olanakları sağlaması tercihimde etkili olmuştur.	2,53	1,278
İmkân Boyutu	2,73	1,109
Arkadaşlarımın tavsiyeleri tercihimde etkili olmuştur.	2,82	1,406
Lise veya dershanedeki öğretmenlerimin telkin ve tavsiyeleri tercihimde etkili olmuştur.	2,60	1,342
Ailemin tavsiye ve telkinleri tercihimde etkili olmuştur.	2,77	1,373
Üniversite hakkında dergi, gazete veya internette okuduğum bilgiler tercihimde etkili olmuştur.	2,59	1,316
Üniversitenin web sayfasından edindiğim bilgiler tercihimde etkili olmuştur.	2,64	1,325
Bilgi Boyutu	2,68	1,140
Üniversitenin bulunduğu kentte ev kiralarının ucuz olması tercihimde etkili olmuştur.	2,31	1,362
Üniversitenin burs, yemek gibi ekonomik yardım sağlaması tercihimde etkili olmuştur.	2,65	1,335
Üniversitenin bulunduğu kentin ekonomik olarak ucuz yaşam koşullarına sahip olması tercihimde etkili olmuştur.	2,49	1,370
Üniversitenin bulunduğu kentte devlet yurdu olması tercihimde etkili olmuştur.	2,47	1,381
Ekonomi Boyutu	2,48	1,121
Genel Ortalama	2,69	1,000

Üniversite tercihi için dikkat edilen ifadelerin genel ortalaması 2,69'dur ($\pm 1,103$). Boyutlar içinde ise en çok önem verdikleri saygınlık ($2,94 \pm 1,103$) ve en az önem gösterdikleri ekonomi ($2,48 \pm 1,121$) boyutudur. Saygınlık boyutundaki "üniversitenin toplumda algılanan akademik saygınlığı tercihimde etkili olmuştur" ($3,05 \pm 1,250$) ifadesi, imkân boyutundaki "üniversitenin öğrencilere staj imkânı sağlaması tercihimde etkili olmuştur" ($3,01 \pm 1,326$) ifadesi ile konum boyutundaki "üniversitenin bulunduğu kentin yaşanılır olduğunu düşünmem tercihimde etkili olmuştur" ($2,87 \pm 1,377$) ifadesine önem vermektedirler.

Boyutlardaki önem verilen diğer ifadeler; bilgi boyutundaki "arkadaşlarımın tavsiyeleri tercihimde etkili olmuştur" ($2,82 \pm 1,406$), kampüs boyutundaki "üniversite kampüsünün güvenli olması tercihimde etkili olmuştur" ($2,72 \pm 1,343$) ve ekonomik boyutundaki "üniversitenin burs, yemek gibi ekonomik yardım sağlaması tercihimde etkili olmuştur" ($2,65 \pm 1,362$) şeklindedir. Öğrencilerin en az önem verdikleri ifade ise 2,31 ($\pm 1,362$) ile "üniversitenin bulunduğu kentte ev kiralarının ucuz olması tercihimde etkili olmuştur" ifadesidir.

Öğrencilerin betimsel özellikleri, genel özellikleri ve tercih dağılımı ile üniversite tercihinde dikkat ettikleri boyutlar arasındaki istatistiksel analizlerin yapılmadan önce bu boyutların normal veya normal olmayan dağılıma sahip olduğunun belirlenmesi gerekmektedir. Boyutların normallik testi (Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk) Tablo 9’da gösterilmektedir.

Tablo 9: Üniversite Tercih Boyutlarının Normallik Testi

Boyutlar	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
Saygınlık	0,184	643	0,000	0,897	643	0,000
Konum	0,198	643	0,000	0,873	643	0,000
Kampüs	0,195	643	0,000	0,890	643	0,000
İmkân	0,169	643	0,000	0,904	643	0,000
Bilgi	0,164	643	0,000	0,894	643	0,000
Ekonomi	0,198	643	0,000	0,866	643	0,000

Yapılan normallik testi sonucunda boyutların normal bir dağılıma sahip olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Üniversite tercihinde dikkat edilen boyutların normal dağılmadığı kabul edilerek Tablo 10-15 arasındaki analizler yapılmış (Mann Whitney U ve Kruskal Wallis-H) ve yorumlanmıştır. Yapılan analizlerden sadece anlamlı farklılıklar tespit edilenler tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Tablo 16’da ise araştırmanın tüm analizlerinin sonuçları derlenerek gösterilmiştir. Öğrencilerin cinsiyetleri, sınıfları (Tablo 10) ve öğrenim durumları ile boyutlar arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığının belirlenmesi için **Mann Whitney U** testi yapılmıştır. Tablo 10’da öğrencilerin sınıfları ile üniversite tercihi boyutları arasındaki analizlerin sonuçları gösterilmektedir.

Tablo 10: Öğrencilerin Sınıfları ile Üniversite Tercih Boyutları Arasındaki Analiz

Boyutlar	Sınıf	n	Ortalama Sıra	Sıraların Toplamı	U	p
Bilgi	1. Sınıf	346	335,09	115942,00	46851,00	0,048*
	2. Sınıf	297	306,75	91104,00		
Ekonomi	1. Sınıf	346	335,22	115987,50	46805,50	0,044*
	2. Sınıf	297	306,59	91058,50		

***p < 0,001 **p < 0,01 *p < 0,05

Öğrencilerin hangi sınıfta okudukları ile bilgi boyutu (U=46851,00; p=0,048<0,050) ve ekonomi boyutu (U=46805,50; p=0,044<0,050) arasında anlamlı bir fark vardır. Birinci sınıfta okuyanların (n=346; OS=335,09 ve n=346; OS=335,22), ikinci sınıfta okuyanlara göre (n=297; OS=306,75 ve n=297; OS=306,59) üniversite tercihinde bilgi ve ekonomi boyutuna daha çok önem vermektedirler.

Öğrencilerin meslek yüksekokulları (Tablo 11), bölüm (Tablo 12), yaş, öğrenim görmüş olduğu lise (Tablo 13), ikamet ettiği bölge (Tablo 14), ikamet ettiği yer, mekân (Tablo 15) ve aile bireyinin üniversite eğitim durumu ile boyutlar arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığının belirlenmesi için **Kruskal Wallis-H** testi yapılmıştır. Öğrencilerin tercih etmiş oldukları meslek yüksekokulları ile üniversite tercihi boyutları arasındaki analizlerin sonuçları Tablo 11’de gösterilmektedir.

Tablo 11: Öğrencilerin Meslek Yüksekokulları İle Üniversite Tercih Boyutları Arasındaki Analiz

Boyutlar	Meslek Yüksekokulları	n	Ortalama Sıra	sd	Ki-Kare (X ²)	p	Anlamlılık
Saygınlık	Aksu Meslek Yüksekokulu	40	310,81	5	25,569	0,000***	2=>1; 2=>3 2=>4; 2=>5 6=>1; 6=>3 6=>4; 6=>5
	Gönen Meslek Yüksekokulu	14	456,79				
	Isparta Meslek Yüksekokulu	337	327,45				
	Senirkent Meslek Yüksekokulu	145	279,77				
	Yalvaç Meslek Yüksekokulu	43	291,48				
	Yenişarbademli Meslek Yüksekokulu	64	386,98				
Kampüs	Aksu Meslek Yüksekokulu	40	306,88	5	30,135	0,000***	3=>4 6=>4
	Gönen Meslek Yüksekokulu	14	341,21				
	Isparta Meslek Yüksekokulu	337	346,42				
	Senirkent Meslek Yüksekokulu	145	254,37				
	Yalvaç Meslek Yüksekokulu	43	307,10				
	Yenişarbademli Meslek Yüksekokulu	64	361,89				
İmkân	Aksu Meslek Yüksekokulu	40	319,39	5	12,098	0,033*	3=>4 6=>4 6=>5
	Gönen Meslek Yüksekokulu	14	311,11				
	Isparta Meslek Yüksekokulu	337	334,32				
	Senirkent Meslek Yüksekokulu	145	287,44				
	Yalvaç Meslek Yüksekokulu	43	285,30				
	Yenişarbademli Meslek Yüksekokulu	64	364,06				
Bilgi	Aksu Meslek Yüksekokulu	40	324,81	5	16,208	0,006**	3=>4 6=>4 6=>5
	Gönen Meslek Yüksekokulu	14	305,93				
	Isparta Meslek Yüksekokulu	337	336,30				
	Senirkent Meslek Yüksekokulu	145	280,10				
	Yalvaç Meslek Yüksekokulu	43	283,67				
	Yenişarbademli Meslek Yüksekokulu	64	369,15				
Ekonomi	Aksu Meslek Yüksekokulu	40	318,29	5	14,313	0,014*	3=>4 6=>3 6=>4 6=>5
	Gönen Meslek Yüksekokulu	14	334,57				
	Isparta Meslek Yüksekokulu	337	326,84				
	Senirkent Meslek Yüksekokulu	145	285,67				
	Yalvaç Meslek Yüksekokulu	43	311,84				
	Yenişarbademli Meslek Yüksekokulu	64	385,24				

***p < 0,001 **p < 0,01 *p < 0,05

Öğrencilerin tercih ettikleri meslek yüksekokulları ile üniversite tercih boyutlarından saygınlık (X²=25,569; p<0,05), kampüs (X²=30,135; p<0,05), imkân (X²=12,098; p<0,05), bilgi (X²=16,208; p<0,05) ve ekonomi (X²=14,313; p<0,05) arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Gönen Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin; Aksu (p:0,011), Isparta (p:0,006), Senirkent (p:0,001) ve Yalvaç (p:0,004) Meslek Yüksekokulu öğrencilerine göre tercihlerinde akademik saygınlık boyutu önemli derecede etkili olmuştur. Yenişarbademli Meslek Yüksekokulu tercih eden öğrencilerin akademik saygınlık boyutu açısından Aksu (p:0,048), Isparta (p:0,010), Senirkent (p:0,000) ve Yalvaç (p:0,011) Meslek Yüksekokulundaki öğrencilere göre etkilidir.

Isparta (p:0,000) ve Yenişarbademli (p:0,000) Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin kampüs boyutu açısından tercihinde Senirkent Meslek Yüksekokulu öğrencilerine göre daha etkili olmuştur. Isparta Meslek Yüksekokulu öğrencileri tercihinde imkân boyutu açısından Senirkent (p:0,008) Meslek Yüksekokulu öğrencilerine oranla daha çok dikkat etmişlerdir. Ayrıca imkân boyutunda Yenişarbademli Meslek Yüksekokulu öğrencileri tercihinde Senirkent (p:0,007) ve Yalvaç (p:0,042) Meslek Yüksekokulu öğrencilerine göre daha çok dikkat etmişlerdir.

İmkân boyutunda gerçekleşen tutum bilgi boyutunda da tekrar etmiştir. Isparta Meslek Yüksekokulu öğrencileri tercihinde bilgi boyutu açısından Senirkent (p:0,001) Meslek Yüksekokulu öğrencilerine oranla daha çok dikkat etmişlerdir. Ayrıca bilgi boyutunda Yenişarbademli Meslek Yüksekokulu öğrencileri tercihinde Senirkent (p:0,002) ve Yalvaç (p:0,026) Meslek Yüksekokulu öğrencilerine göre daha çok dikkat etmişlerdir.

Öğrencilerin tutumu imkân ve bilgi boyutundaki gibi ekonomik boyutta da benzer şekilde tekrar etmiştir. Isparta Meslek Yüksekokulu öğrencileri tercihinde ekonomik boyutu açısından Senirkent (p:0,017) Meslek Yüksekokulu öğrencilerine oranla daha çok dikkat etmişlerdir. Ayrıca ekonomik boyutunda Yenişarbademli Meslek Yüksekokulu öğrencileri tercihinde Isparta (p:0,013), Senirkent (p:0,002) ve Yalvaç (p:0,026) Meslek Yüksekokulu öğrencilerine göre daha çok dikkat etmişlerdir. Tablo 12’de öğrencilerin okudukları bölümler ile üniversite tercihi boyutları arasındaki analizlerin sonuçları yer almaktadır.

Tablo 12: Öğrencilerin Bölümleri İle Üniversite Tercihi Boyutları Arasındaki Analiz

Boyutlar	Bölümler	n	Ortalama Sıra	sd	Ki-Kare (X ²)	p	Anlamlılık
Saygınlık	Avcılık ve Yaban Hayatı	16	444,69	8	16,160	0,040*	1=>2 1=>5 1=>6 1=>8 1=>9
	Bankacılık ve Sigortacılık	125	311,70				
	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	8	345,19				
	İnsan Kaynakları Yönetimi	46	362,38				
	İnşaat Teknolojisi	13	274,15				
	Lojistik	191	314,47				
	Ormancılık ve Orman Ürünleri	48	367,74				
	Sağlık Kurumları İşletmeciliği	180	309,94				
Yerel Yönetimler	16	279,28					
Kampüs	Avcılık ve Yaban Hayatı	16	424,03	8	33,099	0,000***	1=>2; 1=>5 1=>8; 1=>9 2=>5; 3=>5 4=>2; 4=>5 4=>6; 4=>8 4=>9; 6=>5 6=>8; 6=>9 7=>5; 8=>5
	Bankacılık ve Sigortacılık	125	320,68				
	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	8	340,13				
	İnsan Kaynakları Yönetimi	46	397,39				
	İnşaat Teknolojisi	13	188,85				
	Lojistik	191	340,33				
	Ormancılık ve Orman Ürünleri	48	341,18				
	Sağlık Kurumları İşletmeciliği	180	286,40				
Yerel Yönetimler	16	236,84					
Bilgi	Avcılık ve Yaban Hayatı	16	371,03	8	18,392	0,018*	1=>5 2=>5 3=>5 4=>5 6=>5 7=>5 8=>5
	Bankacılık ve Sigortacılık	125	311,41				
	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	8	334,13				
	İnsan Kaynakları Yönetimi	46	351,99				
	İnşaat Teknolojisi	13	171,04				
	Lojistik	191	334,07				
	Ormancılık ve Orman Ürünleri	48	368,52				
	Sağlık Kurumları İşletmeciliği	180	306,98				
Yerel Yönetimler	16	271,38					

***p < 0,001 **p < 0,01 *p < 0,05

Bölümler ile üniversite tercih boyutları arasında saygınlık (X²=16,160; p<0,05), kampüs (X²=33,099; p<0,05) ve bilgi (X²=18,392; p<0,05) arasında anlamlı bir farklılık vardır. Avcılık ve yaban hayatı bölümündeki öğrenciler; bankacılık ve sigortacılık (p:0,009), inşaat teknolojisi (p:0,013), lojistik (p:0,005), sağlık kurumları işletmeciliği (p:0,004) ve yerel yönetimler (p:0,009) bölümündeki öğrencilere oranla saygınlık boyutu açısından daha çok önem vermektedirler. Avcılık ve yaban hayatı bölümünü tercih eden öğrencilerin özellikli ve az bulunan bölümleri tercih etmekte öncelik verdikleri görülmektedir.

Avcılık ve yaban hayatı (p:0,004), bankacılık ve sigortacılık (p:0,009), büro yönetimi ve yönetici asistanlığı (p:0,039), insan kaynakları yönetimi (p:0,003), lojistik (p:0,001), ormancılık ve orman ürünleri (p:0,003) ile sağlık kurumları işletmeciliği (p:0,010) bölümlerini tercih eden öğrencilerin inşaat teknolojisi bölümünü tercih eden öğrencilere oranla bilgi boyutunu daha çok önem göstermektedirler. Bu bölüm diğer bölümlere oranla öğrencilerin çevresi tarafından daha az tavsiye edilmektedir. Öğrencilerin öğrenim görmüş oldukları lise ile üniversite tercihi boyutları arasındaki analizlerin sonuçları Tablo 13’de gösterilmektedir.

Tablo 13: Öğrencilerin Öğrenim Görmüş Oldukları Lise İle Üniversite Tercihi Boyutları Arasındaki Analiz

Boyut	Lise	n	Ortalama Sıra	sd	Ki-Kare (X ²)	p	Anlamlılık
Bilgi	Anadolu Lisesi	269	317,16	3	11,349	0,010**	2=>1 2=>4
	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	216	350,75				
	Çok Programlı Anadolu Lisesi	31	321,42				
	Sosyal Bilimler Lisesi	127	283,50				

***p < 0,001 **p < 0,01 *p < 0,05

Öğrencilerin mezun oldukları lisenin türü ile bilgi boyutu (X²=11,349; p<0,05) arasında anlamlı bir farklılık vardır. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi’nden mezun olan öğrencilerin tercih ettikleri üniversiteyi Anadolu (p:0,042) ve Çok Programlı Anadolu Lisesi’nden (p:0,001) mezun olan öğrencilere oranla daha çok çevresindeki tavsiyeleri dinlemekte ve bu tavsiyelere uymaktadırlar. Tablo 14’de öğrencilerin ikamet ettikleri bölgeler ile üniversite tercihi boyutları arasındaki analizlerin sonuçları yer almaktadır.

Tablo 14: Öğrencilerin İkamet Ettikleri Bölge İle Üniversite Tercihi Boyutları Arasındaki Analiz

Boyut	İkamet (Bölge)	n	Ortalama Sıra	sd	Ki-Kare (X ²)	p	Anlamlılık
Konum	Akdeniz Bölgesi	330	349,32	6	21,409	0,002**	1=>3 1=>4 1=>7
	Doğu Anadolu Bölgesi	11	250,59				
	Ege Bölgesi	141	302,71				
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	17	227,00				
	İç Anadolu Bölgesi	78	315,34				
	Karadeniz Bölgesi	17	297,32				
	Marmara Bölgesi	49	261,64				

***p < 0,001 **p < 0,01 *p < 0,05

Öğrencilerin yaşadıkları bölge ile konum boyutu (X²=21,409; p<0,05) arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Akdeniz Bölgesinden gelen öğrenciler; Doğu Anadolu (p:0,011), Güneydoğu Anadolu (p:0,007) ve Marmara (p:0,007) Bölgesinden gelen öğrencilere oranla daha çok konuma (coğrafi, ikametgâh ve yaşanabilir olma durumu) önem vermektedirler. Öğrencilerin üniversitede okurken kaldıkları yer (mekân) ile üniversite tercihi boyutları arasındaki analizlerin sonuçları Tablo 15’de gösterilmektedir.

Tablo 15: Öğrencilerin Kaldıkları Yer İle Üniversite Tercihi Boyutları Arasındaki Analiz

Boyut	Mekân	n	Ortalama Sıra	sd	Ki-Kare (X ²)	p	Anlamlılık
Konum	Ailenin Yanında	103	405,94	4	29,195	0,000***	1=>2 1=>3 1=>4 1=>5
	Ev (Öğrenci)	230	293,06				
	Apart Otel	111	309,42				
	Devlet Yurdu	100	309,61				
	Özel Yurt	99	328,52				

***p < 0,001 **p < 0,01 *p < 0,05

Mekân ile konum boyutu ($X^2=29,195$; $p<0,05$) arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Ailesinin yanında kalmak isteyen öğrencilerin üniversite tercihinde diğerlerine oranla ikametgâhının olduğu yeri tercih etme eğilimi gösterdiği görülmektedir. Ailesinin yanında kalan öğrenciler konum boyutuna; öğrenci evinde kalanlara ($p:0,000$), apart oteli ($p:0,000$), devlet yurdunu ($p:0,000$) ve özel yurdu ($p:0,005$) tercih edenlere göre daha çok önem vermektedirler. Bu araştırma için belirlenen alternatif hipotezlerin sonuçlarının derlemesi Tablo 16’da gösterilmektedir.

Tablo 16: Alternatiflerin Hipotezlerin Derlenmesi

Kod	Alt Hipotezler	Saygınlık	Konum	Kampüs	İmkân	Bilgi	Ekonomi
H _{A1}	Meslek Yüksekokulu	0,000	0,107	0,000	0,033	0,006	0,014
H _{A2}	Bölüm	0,040	0,071	0,000	0,196	0,018	0,123
H _{A3}	Yaş	0,899	0,953	0,472	0,506	0,988	0,532
H _{A4}	Cinsiyet	0,486	0,196	0,545	0,391	0,178	0,199
H _{A5}	Sınıf	0,930	0,111	0,183	0,144	0,048	0,044
H _{A6}	Öğrenim Durumu	0,988	0,889	0,539	0,738	0,598	0,567
H _{A7}	Lise	0,555	0,077	0,225	0,323	0,010	0,229
H _{A8}	Bölge	0,395	0,002	0,210	0,780	0,439	0,320
H _{A9}	Yer	0,237	0,880	0,942	0,796	0,739	0,462
H _{A10}	Mekân	0,318	0,000	0,116	0,670	0,265	0,080

SONUÇ ve TARTIŞMA

Bu çalışmada, önlisans öğrencilerin üniversite tercihinde dikkat ettikleri etmenlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda “üniversite tercihi” konusuyla ilgili literatür taraması yapılmıştır. Bu çalışmada kullanılan anket veya kriterler yönüyle benzeren bazı araştırmalara rastlanılmıştır (Akar, 2012; Tamtekin Aydın ve Bayır, 2016; Kurnaz, 2019). Ayrıca “üniversite tercihi” temalı konuda; **ekonomi** (Sheng, 2017), **kararın doğrularına inanmaları** (Menon vd., 2007), **konum** (Suhonen, 2013), **konum ve kampüs** (Yıldız, 2014), **saygınlık** (Bartkute, 2017; Polat ve Arslan, 2017; İlğan vd., 2018), **saygınlık ve kampüs** (Karacabey vd., 2016), **saygınlık, tavsiye ve ücret** (Munisamy vd. 2014), **sosyal ağlar** (Slack vd., 2014; Greenacre vd., 2014), **tavsiye ve edindiği bilgi** (Gencer, 2012), **web sitesinden elde edilen bilgi** (Hemsley-Brown, 2012) ve **eğitim-öğretim yapısı** (Hagel ve Shaw) gibi etmenlerle ilgili araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalara ek olarak üniversite tercihi konusu temelinde; **doküman analizi** (Hemsley-Brown ve Oplatka, 2015), **finansal kriz** (Cattaneo vd., 2017), **mezuniyet sonrası iş imkanı** (Oosterbeek vd. 1992; Le vd. 2019a; 2019b), **model önerisi** (Kalimullin ve Dobrotvorskaya, 2016) ve **sosyal statü** (Donnelly ve Evans, 2016) konularıyla ilgili araştırmalara rastlanılmıştır.

Bu araştırmada öğrencilerin, betimsel özellikleri (meslek yüksekokulu, bölüm, yaş, cinsiyet ve öğrenim durumu), genel özellikleri (lise, ikamet edilen bölge, yer ve mekân) ve tercih dağılımı (giriş sayısı, tercih sırası ve aile bireylerinin üniversite eğitim durumu) ile üniversite tercihinin etkileyen boyutlar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmadır. Öğrencilerin betimsel özellikleri; %50’sinin merkezde okudukları, $\frac{3}{4}$ ’ünün lojistik, sağlık kurumları işletmeciliği ve bankacılık ve sigortacılık bölümlerini tercih ettikleri, cinsiyet ve sınıf dağılımlarının birbirine yakın olduğu, yaş ortalamasının yaklaşık 20 civarında olduğu ve genellikle normal öğrenim şeklinde dağıldığı görülmektedir. Genel özelliklerine bakıldığında; en çok Anadolu Lisesinden ve en az Çok Programlı Anadolu Lisesinden mezun olanların katıldığı görülmektedir. Yarısından fazlasının Akdeniz Bölgesinde ve yarısına yakınının ilçede ikamet ettiği belirlenmiştir. Öğrencilerin en çok öğrenci evinde kalmayı tercih etmelerine rağmen diğer kalma şekillerinde de orantısız olarak birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Son olarak öğrencilerin tercih dağılımına bakıldığında; üniversite sınavına ortalama olarak iki defa girdikleri, bu üniversiteyi altıncı olarak tercih ettikleri ve yarısından fazlasının ailesinde en az bir bireyin üniversitede okuduklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin üniversite tercihinde dikkat ettikleri etmenlerin belirlenmesi için yirmi yedi ifadeden oluşan bir anket formu yöneltilmiştir. Elde edilen bilgiler toplanmış, düzenlenmiş ve gerekli analizleri yapılmıştır. Analizlerin sonucunda altı farklı boyut elde edildiği görülmüştür. Bunlar; saygınlık, konum, kampüs, imkân, bilgi ve ekonomi şeklindedir. Üniversite tercihi için dikkat edilen ifadelerin genel ortalaması 2,69 olarak belirlenmiştir. Boyutlar içinde ise en çok önem verdikleri saygınlık ve en az önem gösterdikleri ise ekonomi boyutudur. Çalışmanın sonucunda elde edilen bilgi ve bulgular aşağıda maddeler halinde gösterilmektedir. Bunlar:

i. Öğrencilerin hangi sınıfta öğrenim gördükleri ile bilgi ve ekonomi boyutları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. 2. sınıf öğrencileri 1. Sınıf öğrencilerine oranla üniversite tercihinde arkadaşlarının tavsiyelerine, üniversite web sayfasında yayınlanan bilgilere ve haberlere, genel olarak şehrin ucuz olması ile öğrenciye sunulan burs imkânına daha çok önem vermektedirler.

ii. Öğrencilerin hangi meslek yüksekokulunu tercih ettikleri ile saygınlık, kampüs, imkân, bilgi ve ekonomi boyutları arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır. Gönen ve Yenişarbademli Meslek Yüksekokullarındaki öğrenciler tercihlerinde diğerlerine göre akademi kalitesine, akademik saygınlığa, meslek yüksek okulunun itibarına ve mezun olunca iş bulma durumuna daha çok dikkat etmektedirler. Isparta ve Yenişarbademli Meslek Yüksekokulundaki öğrenciler Senirkent Meslek Yüksekokulundaki öğrencilere oranla üniversitenin fiziki, sosyal, barınma olanaklarını, şehir merkezine yakınlığını ve mezunlara iş bulmada yardımcı olma durumunu daha çok önemsemektedirler. Isparta ve Yenişarbademli Meslek Yüksekokulundaki öğrenciler Senirkent ve Yalvaç Meslek Yüksekokulundaki öğrencilere oranla diplomanın uluslararası bir geçerliliği olmasını, staj, part-time iş olanağını ve öğrenci değişim programlarının etkin olma durumunu dikkate almaktadırlar. Isparta ve Yenişarbademli Meslek Yüksekokulundaki öğrenciler Senirkent ve Yalvaç Meslek Yüksekokulundaki öğrencilere oranla tercihlerinde çevresinin tavsiyeleri ve üniversite web sayfasındaki bilgi ve haber geçişleri etkili olmuştur. Isparta ve Yenişarbademli Meslek Yüksekokulundaki öğrenciler Senirkent ve Yalvaç Meslek Yüksekokulundaki öğrencilere oranla genel olarak şehrin ucuz olması ve öğrenciye burs imkânları sunması yönüyle tercihlerinde etkili olmuştur.

iii. Öğrencilerin tercih etmiş oldukları bölümler ile saygınlık, kampüs ve bilgi boyutları arasında anlamlı farklılıklar bulunmaktadır. Avcılık ve yaban hayatı bölümünü tercih eden öğrencilerin akademi kalitesine, akademik saygınlığa, üniversite itibarına ve mezun iş bulma durumuna dikkat ettikleri görülmektedir. Üniversitenin fiziki, sosyal, barınma olanakları, güvenliği, şehir merkezine yakınlığı ile iş bulmada yardımcı olma durumu (kampüs boyutu) bakımından bölümlerin merkezde veya ilçede bulunma duruma göre önemseme seviyeleri değişmektedir. İnşaat teknolojisi bölümü öğrencileri dışında kalan diğer bölüm öğrencileri çevresindeki kişilerin tavsiyelerini önemsemekte ve üniversitenin web sayfasındaki bilgi ve haber geçişlerini takip etmektedirler.

iv. Öğrencilerin mezun oldukları lise türü ile bilgi boyutu arasında anlamlı bir farklılık vardır. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinden mezun olan öğrencilerin Anadolu Lisesi ile Sosyal Bilimler Lisesinden mezun öğrencilere oranla çevresindeki tavsiyelere dikkat etmekte ve meslek yüksek okullarının web sayfasındaki bilgi ve haber akışına önem vermektedirler.

v. Öğrencilerin hangi bölgede ikamet ettikleri ile konum boyutu arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Akdeniz Bölgesinde ikamet eden öğrenciler üniversite tercihinde Ege, Güney Doğu ve Marmara Bölgesindeki öğrencilere göre daha çok önem vermektedirler.

vi. Öğrencilerin meslek yüksekokulunda okurken mekân olarak kalma tercihi ile konum boyutu arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Ailesinin yanında kalarak okuyan öğrencilerin diğer kalma tercihinin seçen öğrencilere göre; yaşadığı yere yakın olmasına, mezuniyet sonrası iş imkânına ve şehrin yaşamaya uygun olma durumlarına önem vermektedirler.

KAYNAKÇA

- Akar, C. (2012). Üniversite Seçimini Etkileyen Faktörler: İktisadi ve İdari Bilimler Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(1), 97-120.
- Bapur, Ö. (2014). *İnternet Bankacılığında Müşteri Memnuniyeti*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Bartkute, D. (2017). Lithuanian Students' Choice of University: A Consumer Value Approach. *European Journal of Higher Education*, 7(2), 173-187.
- Cattaneo, M., Horta, H., Malighetti, P., Meoli, M. ve Paleri, S. (2017). Effects of the Financial Crisis on University Choice by Gender. *Higher Education*, 74(5), 775-798.
- Donnelly, M. ve Evans, C. (2016). Framing the Geographies of Higher Education Participation: Schools, Place and National Identity. *British Educational Research Journal*, 42(1), 74-92.
- Gencer, Z. T. (2012). Türkiye'deki Devlet Üniversitelerinin Markalaşması Üzerine Bir Yaklaşım. *Mesleki Bilimler Dergisi*, 1(3), 78-85.
- Greenacre, L., Freeman, L., Cong, K. ve Chapman, T. (2014). Understanding and predicting student Word of Mouth. *International Journal of Educational Research*, 64, 40-48.
- Hagel, P. ve Shaw, R. N. (2010). How Important is Study Mode in Student University Choice?. *Higher Education Quarterly*, 64(2), 161-182.
- Hemsley-Brown, J. (2012). "The Best Education in the World": Reality, Repetition or Cliche'? International Students' Reasons for Choosing an English University. *Studies in Higher Education*, 37(8), 1005-1022.
- Hemsley-Brown, J. ve Oplatka, I. (2015). University Choice: What Do We Know, What Don't We Know And What Do We Still Need To Find Out?. *International Journal of Educational Management*, 29(3), 254-274.
- İlğan, A., Ataman, O., Uğurlu, F. ve Yurdunkulu, A. (2018). Factors Affecting University Choice: A Study on University Freshman Students. *The Journal of Buca Faculty of Education*, (46), 199-216.
- Kalimullin, A. M. ve Dobrotvorskaya, S. G. (2016). Higher Education Marketing Strategies Based on Factors Impacting the Enrollees' Choice of a University and an Academic Program. *International Journal of Environmental & Science Education*, 11(13), 6025-6040.
- Karacabey, M. F., Boyacı, A. ve Özdere, M. (2016). Üniversitenin Kurumsal İmajını Oluşturan Unsurların Öğrencilerin Üniversite Tercih ve Devam Etme Karar Sürecine Etkileri. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(9), 38-54.

- Kurnaz, A. (2019). Üniversite Seçimini Etkileyen Faktörler: Açıcılık ve Gastronomi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(1/1), 623-638.
- Le, T. D., Dobele, A. R. ve Robinson, L. J. (2019b). Information Sought By Prospective Students from Social Media Electronic Word-Of-Mouth during the University Choice Process. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 41(1), 18-34.
- Le, T. D., Robinson, L. J. ve Dobele, A. R. (2019a). Understanding High School Students Use of Choice Factors and Word-Of-Mouth Information Sources in University Selection. *Studies in Higher Education*, 1-18.
- Menon, M. E., Saiti, A. ve Socratous, M. (2007). Rationality, Information Search and Choice in Higher Education: Evidence from Greece. *Higher Education*, 54(5), 705-721.
- Munisamy, S., Jaafar, N. I. M. ve Nagaraj, S. (2014). Does Reputation Matter? Case Study of Undergraduate Choice at a Premier University. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 23(3), 451-462.
- Oosterbeek, H., Groot, W. ve Hartog, J. (1992). An Empirical Analysis of University Choice and Earnings. *De Economist*, 140(3), 293-309.
- Öztürk, A. (2011). *Pazarlama İlkeleri*. 2. Baskı, Ankara: Gazi Yayıncılık.
- Polat, S. ve Arslan, Y. (2017). Uluslararası Öğrencilerin Üniversite Seçimini Etkileyen Etmenler. *Yükseköğretim Dergisi*, 7(2), 94-104.
- Sheng, X. (2017). Cultural Capital, Family Background and Education: Choosing University Subjects in China. *British Journal of Sociology of Education*, 38(5), 721-737.
- Slack, K., Mangan, J., Hughes, A. ve Davies, P. (2014). 'Hot', 'Cold' and 'Warm' Information and Higher Education Decision-Making. *British Journal of Sociology of Education*, 35(2), 204-223.
- Suhonen, T. (2013). Are There Returns From University Location In A State-Funded University System?. *Regional Science and Urban Economics*, 43(3), 465-478.
- Tamtekin Aydın, O. ve Bayır, F. (2016). The Impact of Different Demographic Variables on Determinants of University Choice Decision: A Study on Business Administration Students of the Foundation Universities in Istanbul. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 16(4), 1147-1169.
- Tanrıoğen, A. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. 3. Baskı, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Üstün, F. (2014). *The Effects of Social Media and Gamification on Prospective Students' University Choice Perception Case Study: "The Game of Your Life" by Özyeğin University*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Işık Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldız, A. (2014). En İyi Üniversite Seçiminde Analitik Ağ Prosesinin Kullanımı. *İleri Teknoloji Bilimleri Dergisi*, 3(2), 108-119.
- Yılmaz, Ö. (2012). Öğrencilerin Üniversite Tercihini Etkileyen Kriterlerin Belirlenmesinde Analitik Hiyerarşi Proses Uygulaması ve Süleyman Demirel Üniversitesi Örneği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.